

บทความวิจัย (ก.ค. - ธ.ค. 2562)

การพัฒนาแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

นภัสนญา ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา, ปรัชญาคุณภูมิตัด สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ดร.เผ่าพงษ์พัฒน์ บุญกะนันท์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
ดร.โกวิท วชิรินทรากูร, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) สร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) ตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 3 ระยะ คือ 1) ระยะที่ 1 ศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือโรงเรียนต้นแบบลูกเสือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2) ระยะที่ 2 สร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 3) ระยะที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดย ยื่นยันจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบเครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ 1. การบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนต้นแบบลูกเสือ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ด้าน คือ 1) ด้านลูกเสือ 2) ด้านผู้บริหารโรงเรียน 3) ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ และ 4) ด้านการเรียนการสอนและมวลกิจกรรมลูกเสือ จากการสัมภาษณ์ พบว่า ด้านลูกเสือ การสอนเน้นกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมกลางแจ้ง ระเบียบวินัย การทำความเคารพ การระลึกถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ระเบียบแถว ด้านผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนมีวุฒิทางลูกเสือ ขั้นความรู้ขั้นสูงขึ้นไปและการแต่งเครื่องแบบลูกเสือเพื่อเป็นแบบอย่างที่ดี มีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอ ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ พบว่า มีการส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือเพิ่มคุณวุฒิและทักษะหรือประสบการณ์ทางด้านลูกเสือ และด้านการเรียนการสอนและมวลกิจกรรมทางด้านลูกเสือ พบว่า มีกำหนดแผนการจัดการเรียนรู้ตรงตามหลักสูตรและส่งเสริมให้ลูกเสือได้เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ ที่เกิดประโยชน์ . การสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 1) งานทะเบียน ควรนิเทศการจัดทำทะเบียนและเอกสารทางลูกเสืออย่างต่อเนื่องอย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง การจัดระบบสารสนเทศทางลูกเสือในโรงเรียน การจัดอบรมเพิ่มพูนความรู้ ประสบการณ์ในการจัดทำเอกสารของผู้กำกับลูกเสืออย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัศึกษามีหน้าที่ประสานงานระหว่างโรงเรียนกับสำนักงานลูกเสือเพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน 2) งานพัสดุ ควรจัดห้องสื่อและวัสดุ อุปกรณ์การสอนกิจกรรมลูกเสือให้เป็นระบบเพื่อความสะดวกในกิจกรรมการเรียนการสอน มีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ มีทะเบียนคุมสื่อและอุปกรณ์ มีการบำรุงรักษาและซ่อมแซมให้พร้อมใช้งาน จัดซื้อ จัดหาหรือผลิตให้เพียงพอกับการใช้งาน มีกลุ่มเครือข่ายแลกเปลี่ยนสื่ออุปกรณ์ 3) หลักสูตร มีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ภาคเรียนละ 1 ครั้ง 4) งานวัดผลประเมินผล นิเทศการวัดผลประเมินผลกิจกรรมลูกเสืออย่างน้อย ภาคเรียนละ 1 ครั้ง มีการประชุมเชิงปฏิบัติการการวัดและประเมินผลแนวทางเดียวกัน มีแผนการสอนหรือกำหนดการสอนเป็นระดับชั้นร่วมกันอย่างเป็นระบบ 5) การรายงานผล จัดให้มีระบบกำกับ ติดตาม เผยแพร่ วิเคราะห์ผลการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนากิจกรรมลูกเสือในปีการศึกษาต่อไป

คำสำคัญ: การบริหารกิจกรรมลูกเสือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

Received: May 17, 2019, Revised May 21, 2019, Accepted June 7, 2019

The Development of Scouting Activities Administration Model of The Schools under The Secondary Education Service Area Office in The Northeastern of Thailand

Napatchaya Palakawong na Ayudthaya, Graduate School, Buriram Rajabhat University

Dr. Phaophonphat Bunkanan, Graduate School, Buriram Rajabhat University

Dr. Kovit Vajarintaragoon, Graduate School, Buriram Rajabhat University

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the administration of scout activity of the schools under Secondary Education Service Area Office in the Northeastern of Thailand, 2) to create a model of school scout activity administration under Secondary Education Service Area Office in the Northeastern. The research instrument was a semi-structured interview. The statistic was used for data analysis was content analysis. The research methodology consists of 2 steps: to study of scout activity administration of the scout master school of Bureau of Student Activities Development and to create a scout activity administration model. The sample of this study used a specific selection method with 3 scout master schools and collected field data collection and semi-structured interviews school scout director and the head of school scout activities for the academic year 2018, 2 persons in each school, a total of 6 people.

The results are as follows:

1) Scout activity administration of schools under the Secondary Education Area Office in the Northeastern consists of 5 activities: 1) Boy Scouts 2) School Administrators 3) Scout Supervisors 4) Teaching and Mass Scout Activities and 5) Finance. From the interview, it was found that the scout teaching emphasized on group process, outdoor activities, discipline, respect, remembrance of the nation, religion, monarchy grateful and to the patron of the row. As for the school administrators, it was found that the director of the school scout had a scouting qualification, advanced knowledge levels, put on the scout uniforms to be a good model and did supervision, monitor and follow-up regularly. The scout supervisors are encouraged to increase their qualifications and skills or experience in scouting. In the areas of teaching and learning activities and mass scouting activities, it was found that management plans were established to follow the curriculum and encourage scouts to participate in important activities to make beneficial. And the financial aspect, it was found that the budget was allocated for use in scout activities.

2) To create a model of school scout activity administration under Secondary Education Service Area Office in the Northeastern consists of 1) Registration work should supervise the preparation and registration of scouts continuously at least once a semester, Organize a training to increase knowledge

experience in the preparation of documents of the director of school boy scout at least once a year and the Office of Secondary Education Area is responsible for coordinating between the school and the Boy Scout Office in the same way. 2) Procurement work should organize in media room and scout activity teaching equipment as a system to facilitate teaching and learning activities, appoint responsible staff.

Keywords: scout activity administration, schools under the secondary education area office

คำขอบคุณ: งานวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทนำ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กระทรวงศึกษาธิการ มุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองตามศักยภาพ เป็นกำลังของชาติเป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งทางร่างกาย สติปัญญา สร้างค่านิยมและเจตคติ พัฒนาศักยภาพระหว่างบุคคล ชุมชนและสังคม เสริมสร้างให้มีศีลธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย รับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อมและสร้างสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลโลก กิจกรรมลูกเสือและเนตรนารีเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อการศึกษาที่ได้รับการยกย่องทั่วโลกว่าเป็นกิจกรรมที่สามารถพัฒนาเยาวชนให้เป็นพลเมืองดี มีคุณธรรม รักและเคารพในสถาบันชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์ เป็นผู้นำและผู้ตาม มีความอดทน มีน้ำใจ มีชีวิตอยู่กับผู้อื่นอย่างมีความสุข (สุเวศ กลัปศรี, 2556, 28) ปัจจุบันแผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2579 : 46) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดแผนงานสำคัญผลักดันให้เกิดผลเป็นรูปธรรม ซึ่งหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการจะต้องดำเนินการให้เกิดผลลัพธ์ ผลผลิต วางเป้าหมายในมิติด้านเวลาไว้ในแผนงานที่ 9 ผลผลิตดี ออกสู่สังคม โดยดำเนินโครงการต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการลูกเสือคุณธรรม การฟื้นฟูกิจการลูกเสือในสถานศึกษา โครงการลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ โครงการโตไปไม่โกง กิจกรรมรักษาทระยาภรณ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา มีความสำคัญมากเพราะเป็นเยาวชนกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นวัยกำลังเจริญเติบโต ทั้งทางร่างกายและจิตใจ กิจกรรมลูกเสือเป็นกิจกรรมที่เน้นกระบวนการกลุ่ม มีกิจกรรมที่ปฏิบัติร่วมกันกลางแจ้ง ฝึกระเบียบแถว ทักษะการทำงานร่วมกัน การสร้างระเบียบวินัย การทำความเคารพในสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ การกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ การสร้างมิตรภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้สอนกับผู้เรียน ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนเป็นหลักที่สำคัญในการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน จะต้องมีแนวทางการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนที่เหมาะสม

จากหลักการ แนวคิด ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ว่ามีการบริหารกิจกรรมลูกเสืออย่างไร เพื่อนำผลการวิจัยไปพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3) เพื่อตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการศึกษา 2561 จำนวน 15 เขตพื้นที่การศึกษา (เขตที่ 19 - 33) จำนวน 935 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน จำนวน 935 คน หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ จำนวน 935 คน รวมจำนวน 1,870 คน

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน สำหรับหากรอบแนวคิดในการวิจัย เลือกมาโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มครูที่ทำหน้าที่เป็นหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน สำหรับศึกษาสารสนเทศที่สำคัญและแนวทางปฏิบัติเพื่อสร้างรูปแบบในการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน เลือกมาโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 3 โรงเรียน จำนวน 3 คน

กลุ่มที่ 3 กลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบรูปแบบในการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน เลือกมาโดยวิธีเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 9 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 3 ประเภท ดังนี้

3.1 แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) มีลักษณะเป็นข้อคำถามหลักแบบปลายเปิด เพื่อสัมภาษณ์ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและข้าราชการครูที่ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน

3.2 แบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ ตารางวิเคราะห์เนื้อหา

3.3 แบบบันทึกข้อมูลการสัมภาษณ์ เพื่อสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบรูปแบบ

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. การวิเคราะห์รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนต้นแบบลูกเสือที่เลือกแบบเจาะจงจากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนและหัวหน้ากิจกรรมลูกเสือ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Content Analysis) รวบรวมข้อมูล ประสพการณ์เพื่อนำไปกำหนดการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนในการวิจัยครั้งนี้

2. การวิเคราะห์รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนด โรงเรียน ต้นแบบลูกเสือสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ดังนี้

โรงเรียนบุญวัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ
โรงเรียนร่อนทองพิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 โรงเรียนขนาดกลาง
โรงเรียนทุ่งกุลารักษ์พิทยาคม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 โรงเรียนขนาดเล็ก

3. การวิเคราะห์ยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน เพื่อตรวจสอบรูปแบบที่เหมาะสมและทดลองรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือกับโรงเรียนบุรีรัมย์พิทยาคม ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Content Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ” ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ด้านลูกเสือ พบว่า โรงเรียนต้นแบบลูกเสือทั้ง 3 ขนาด มีการจัดตั้ง กลุ่ม กอง ตามโครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือถูกต้องตามระเบียบของคณะลูกเสือแห่งชาติ มีโครงการอบรมนายหมู่ลูกเสือทุกปี การศึกษา ครอบถ้วนลูกเสือมีการสร้างมิตรภาพระหว่างลูกเสือกับลูกเสือด้วยกันและลูกเสือกับผู้บังคับบัญชาลูกเสือ มีการสอนที่เน้นกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมกลางแจ้ง ระเบียบวินัย การทำความเคารพ การระลึกถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ระเบียบแถว

2. ด้านผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน พบว่า โรงเรียนต้นแบบลูกเสือทั้ง 3 ขนาด ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนให้ความสำคัญกับกิจกรรมลูกเสือ มีคุณสมบัติทางการลูกเสือสูงกว่าขั้นความรู้ขั้นสูง มีการนิเทศติดตามให้ขวัญและกำลังใจทุกกิจกรรม เป็นแบบอย่างในการสวมเครื่องแบบลูกเสือสม่ำเสมอ

3. ด้านผู้บังคับบัญชาลูกเสือ โรงเรียนมีโครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือตามระเบียบ ข้อบังคับ คณะลูกเสือแห่งชาติ ตามโครงสร้างการบริหารงานลูกเสือถูกต้อง มีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบที่มีคุณสมบัติทางลูกเสือมีทักษะทางการลูกเสือ มีประสบการณ์ในการทำงานหรือส่งบุคลากรไปอบรมเพิ่มเติมทักษะ วุฒิทางลูกเสือ หรือประสบการณ์ทางด้านลูกเสือ ครูที่สอนกิจกรรมลูกเสือทุกคน ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาผู้กำกับลูกเสือ ขั้นความรู้เบื้องต้น และขั้นความรู้ขั้นสูง ซึ่งเป็นหลักสูตรที่คณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ กำหนด มีการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือ มีกำหนดการหรือรูปแบบการประชุมคณะกรรมการผู้เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือชัดเจน

4. ด้านการเรียนการสอนและมวลกิจกรรมลูกเสือ การเตรียมความพร้อม โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือในประเด็น การเตรียมพร้อมด้านบุคลากร การสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ ดำเนินกิจกรรม การอนุมัติจัดทำแผนงานที่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือ ทั้ง 3 โรงเรียน พบว่า โรงเรียนมีการจัดการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือครบถ้วน การเตรียมพร้อมด้านบุคลากรเพิ่มเติมความรู้ ทบทวนความรู้ อำนวยความสะดวกในการจัดกิจกรรม มีการสนับสนุนด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ สถานที่ดำเนินกิจกรรม การอนุมัติจัดทำแผนงานที่ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมลูกเสือครบถ้วนตามแผน ครูมีแผนการจัดการเรียนรู้ สอน

ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีการตรวจสอบ มีการนิเทศติดตาม การถอดบทเรียน การศึกษาดูงาน หรือเพิ่มประสบการณ์ ให้บุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนยังมีอุปกรณ์ประกอบการสอนครบทุกเรื่อง ทำให้กิจกรรมลูกเสือเนตรนารี ของโรงเรียนเป็นต้นแบบในการจัดกิจกรรม มีบุคลากรจากโรงเรียนอื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นๆ มาศึกษาดูงานอยู่ประจำ ประกอบกับผู้บริหารโรงเรียนให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้าน เมื่อมีองค์ประกอบดังกล่าวครบ จึงมีผลต่อการเสริมสร้างระเบียบวินัยนักเรียน โดยใช้ขบวนการทางลูกเสือมาเป็นแนวปฏิบัติ สนับสนุนบุคลากรใช้เทคนิค วิธีการ กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นทักษะและวิธีการทางกิจกรรมลูกเสือ เพื่อให้ นักเรียนสร้างองค์ความรู้และนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ (มาตรา 8) และ พรบ.ลูกเสือแห่งชาติ พ.ศ. 2551 มีแหล่งเรียนรู้ที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ มีการประเมินผลตามที่ระบุไว้ในแผนการจัดการเรียนรู้ มีวิธีการ การฝึกอบรม สภาพแวดล้อม มีสอนโดยใช้การฝึกปฏิบัติ ครูผลิตสื่อการเรียนรู้เอง ครูสอนโดยใช้บทบาทสมมติ การจำลองสถานการณ์ การจัดป้ายนิเทศ นิทรรศการ ตามศักยภาพของโรงเรียน ตามจุดเน้นการเรียนการสอนที่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของคณะลูกเสือแห่งชาติ และส่งเสริมให้ลูกเสือได้เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ ที่เกิดประโยชน์

จุดเด่นโรงเรียนบุญวัฒนา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ มีลูกเสือทั้ง 3 เหล่า คือลูกเสือเหล่าเสนา ลูกเสือเหล่าอากาศ ลูกเสือเหล่าสมุทรแต่ละกลุ่มมีการบริหารจัดการกิจกรรมอย่างเป็นระบบ พี่สอนน้อง ต่อเนื่อง ตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 3 โรงเรียนเป็นสถานที่ฝึกอบรมบุคลากรทางการลูกเสือ บุคลากรที่รับผิดชอบกิจกรรมลูกเสือมีความรู้และประสบการณ์สูง โรงเรียนร่อนทองพิทยาคม เป็นโรงเรียนขนาดกลาง ผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนให้การสนับสนุนทุกกิจกรรม สนับสนุนให้ครูทุกคนมีวุฒิทางการลูกเสือที่สูงขึ้น มีสถานที่ สิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมในการฝึกอบรมและเข้าค่ายพักแรม มีวัสดุอุปกรณ์พร้อม โรงเรียนทุ่งกุลารักษาพิทยาคม เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก มีสถานที่ สภาพแวดล้อม เหมาะสม สร้างฐานการเรียนรู้เอง ครูและนักเรียนทุกคนเป็นลูกเสือ ดำเนินกิจกรรมในโรงเรียนตามวิถีลูกเสือ งบประมาณการดำเนินกิจกรรมลูกเสือ ทั้ง 3 โรงเรียน มีงบประมาณการดำเนินกิจกรรมลูกเสือตามแผนงาน

สำหรับการสร้างรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 5 คือ 1) ด้านหลักการ แนวคิด การประเมินกิจกรรมลูกเสือซึ่งเป็นกิจกรรมที่สามารถกำหนดชีวิตเยาวชน ครอบครัว สังคม เยาวชนที่ร่วมกิจกรรมไม่สามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ปรับปรุงการสอน วัดและประเมินผลให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย ครบถ้วน ใช้เกณฑ์เดียวกันอย่างเป็นระบบ 2) ด้านวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ดำเนินงานตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรม โครงสร้างหลักสูตรลูกเสือต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมสังคมในปัจจุบัน กิจกรรมลูกเสือทุกประเภทต้องเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะและบูรณาการกับสาระอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ 3) ด้านระบบงานและกลไก การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนในรูปเอกสารหรือสื่ออื่น ๆ ด้าน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้การบริหารกิจกรรมลูกเสือในโรงเรียนดำเนินอยู่ได้โดยมีผู้บริหารที่สนใจ บุคลากรมีความรู้ด้านลูกเสือที่เพียงพอ มีสถานที่ สภาพแวดล้อม วัสดุ อุปกรณ์ โครงการ งบประมาณ คณะกรรมการ การประชาสัมพันธ์และ

ดำเนินงานให้ได้ตามแผนงาน 4) ด้านวิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองของตน การตัดสินใจ เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบมากขึ้น สร้างเครือข่ายของกลุ่มงาน ประสานงานกับ ชุมชนในการดำเนินกิจกรรมสาธารณประโยชน์ จัดการทรัพยากรให้เหมาะสม ดำเนินงานตามแผนให้บรรลุ จุดประสงค์ มีการประชุมในระดับกลุ่ม กองและหมู่ลูกเสือตามปฏิทินเพื่อกระจายสารสนเทศไปยังทุกคนอย่าง รวดเร็วได้รับผลย้อนกลับทันการเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม ร่วมวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป 5.) ด้าน โครงสร้างองค์การ เน้นวางโครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้เหมาะสม ยืดหยุ่นได้ รองรับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม มีช่วงการบังคับบัญชาที่สั้น หรือโครงสร้างแบนราบ ผู้บริหารให้ ความสำคัญตรวจสอบเป็นระยะ ๆ มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้มีการพัฒนา สนับสนุนให้มี การประสานงานอย่างทั่วถึง

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ปรากฏว่า กิจกรรม 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านหลักการ แนวคิด 2) ด้านวัตถุประสงค์ 3) ด้านระบบงานและกลไก 4) ด้านวิธีการ ดำเนินงาน 5.) ด้านโครงสร้างองค์การ มีความเหมาะสม เป็นไปได้และนำไปใช้เป็นแนวทางในการบริหาร กิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ สรุปผลการวิจัย

การบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วยกิจกรรม 4 ด้าน คือ 1) ด้านลูกเสือ ลูกเสือมีการสร้างมิตรภาพระหว่าง ลูกเสือกับลูกเสือและผู้บังคับบัญชาลูกเสือกับลูกเสือ เพราะการสอนเน้นกระบวนการกลุ่ม กิจกรรมกลางแจ้ง ระเบียบวินัย การทำความเคารพ การระลึกถึงชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ กตัญญูต่อผู้มีพระคุณ ระเบียบ แแถว 2) ด้านผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียน มีวุฒิทางลูกเสือขั้นความรู้ขั้นสูงขึ้นไปและแต่งเครื่องแบบลูกเสือเพื่อ เป็นแบบอย่างที่ดี ควรมีการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่างสม่ำเสมอเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ 3) ด้าน ผู้บังคับบัญชาลูกเสือ ส่งเสริมให้ผู้บังคับบัญชาลูกเสือมีคุณวุฒิทางลูกเสือทุกคน เพิ่มคุณวุฒิทางลูกเสือและ ทักษะหรือประสบการณ์ทางด้านลูกเสือ 4) ด้านการเรียนการสอนและมวลกิจกรรมลูกเสือ กำหนดแผนการ จัดการเรียนรู้ให้ตรงตามหลักสูตรและส่งเสริมให้ลูกเสือได้เข้าร่วมกิจกรรมสำคัญ ๆ

รูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย 1) ด้านหลักการ แนวคิด การประเมินกิจกรรมลูกเสือซึ่งเป็นกิจกรรมที่ สามารถกำหนดชีวิตเยาวชน ครอบครัว สังคม เยาวชนที่ร่วมกิจกรรมไม่สามารถพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ ควรมีการสร้างแรงจูงใจในการเรียน ปรับปรุงการสอน วัดและประเมินผลให้ตรงกับจุดมุ่งหมาย ครบถ้วน ใช้ เกณฑ์เดียวกันอย่างเป็นระบบ 2) ด้านวัตถุประสงค์ การจัดกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษาเป็นกิจกรรมพัฒนา ผู้เรียน ดำเนินงานตามข้อบังคับคณะลูกเสือแห่งชาติและแนวปฏิบัติในการจัดกิจกรรม โครงสร้างหลักสูตร ลูกเสือต้องได้รับการพัฒนาให้สอดคล้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมสังคมในปัจจุบัน กิจกรรมลูกเสือทุก ประเภทต้องเหมาะสมกับวัยและวุฒิภาวะและบูรณาการกับสาระอื่น ๆ ให้สอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ 3) ด้านระบบงานและกลไก การกำหนดขั้นตอนการปฏิบัติงานอย่างชัดเจนในรูปเอกสาร หรือสื่ออื่น ๆ ด้าน ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ข้อมูลป้อนกลับเพื่อให้การบริหารกิจกรรมลูกเสือใน

โรงเรียนดำเนินอยู่ได้โดยมีผู้บริหารที่สนใจ บุคลากรมีความรู้ด้านลูกเสือที่เพียงพอ มีสถานที่ สภาพแวดล้อม วัสดุ อุปกรณ์ โครงการ งบประมาณ คณะกรรมการ การประชาสัมพันธ์และดำเนินงานให้ได้ตามแผนงาน 4) ด้านวิธีการดำเนินงาน ส่งเสริมให้ลูกเสือมีส่วนร่วมในการบริหารกองของตน การตัดสินใจ เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของและรับผิดชอบมากขึ้น สร้างเครือข่ายของกลุ่มงาน ประสานงานกับชุมชนในการดำเนินกิจกรรม สาธารณประโยชน์ จัดการทรัพยากรให้เหมาะสม ดำเนินงานตามแผนให้บรรลุจุดประสงค์ มีการประชุมในระดับกลุ่ม กองและหมู่ลูกเสือตามปฏิทินเพื่อกระจายสารสนเทศไปยังทุกคนอย่างรวดเร็วได้รับผลย้อนกลับทัน การเกิดความรู้สึกมีส่วนร่วม ร่วมวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป 5.) ด้านโครงสร้างองค์การ เน้นวางโครงสร้างการบริหารกิจกรรมลูกเสือให้เหมาะสม ยืดหยุ่นได้ รองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและสภาพแวดล้อม มีช่วงการบังคับบัญชาที่สั้น หรือโครงสร้างแบนราบ ผู้บริหารให้ความสำคัญตรวจสอบเป็นระยะ ๆ มีการกระจายอำนาจในการตัดสินใจ ส่งเสริมให้มีการพัฒนา สนับสนุนให้มีการประสานงานอย่างทั่วถึง การตรวจสอบรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือ โดยผู้ทรงคุณวุฒิและผลการทดลองใช้รูปแบบ มีความเหมาะสมสามารถนำไปใช้ในการบริหารกิจกรรมลูกเสือของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารโรงเรียนในฐานะผู้อำนวยการลูกเสือโรงเรียนสามารถนำรูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ผู้วิจัยได้จัดทำขึ้นไปใช้เป็นแนวทางการบริหาร กิจกรรมลูกเสือในโรงเรียน โดยปรับใช้แนวทางตามบริบทของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษารูปแบบการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ระดับประเทศ เหมือนกันหรือแตกต่างกัน

2. ควรมีการศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับการบริหารกิจกรรมลูกเสือในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

รายการอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)

พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รับสงัดและพัสดุดัชนี (ร.ส.พ.).

แก้วเวียง นานาผล. (2551). การพัฒนาตัวแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษาขนาดเล็ก.

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (สาขาการบริหารการศึกษา). ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ฉลองรัฐ อินทรีย์. (2550). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศุภบัณฑิต. (สาขาวิชาการบริหารและการพัฒนาการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ไชยา วิทยาสุข. (2557). การบูรณาการจัดกิจกรรมลูกเสือระดับชั้นอนุบาล สำหรับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต. (สาขาวิชาการบริหารจัดการศึกษา). มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

เดือนใจ รักษาพงศ์. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้เพื่อการบริหารงานวิชาการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ด้วยกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม. หลักสูตรการศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต. (สาขาวิชาการบริหารการศึกษา). ชลบุรี : มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ทีศนา แคมมณี. (2551). รูปแบบการสอน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2551). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ รุญเจริญ. (2550). การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ. : ข้าวฟ่าง.บริหารลูกเสือแห่งชาติ, สำนักงานคณะกรรมการ.(2551). พระราชบัญญัติลูกเสือ พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการบริหารลูกเสือแห่งชาติ.
- _____. (2546). การบริหารโรงเรียนในยุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- _____. (2550). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารการศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : ข้าวฟ่าง.
- นิพนธ์ กินวาศ. (2544). หลักบริหารการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 3). พิษณุโลก : ภาควิชาบริหารและ พัฒนาการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ : มหาวิทยาลัยนเรศวร
- บุญดี บุญญากิจ. (2549). การจัดการความรู้จากทฤษฎีสู่การปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง หาญพานิช. (2546). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ในสถาบันอุดมศึกษาไทย. วิทยานิพนธ์ดุษฎีศาสตรบัณฑิต. (สาขาการอุดมศึกษา). กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปิยะนาถ บุญมีพิพิธ. (2551). การพัฒนารูปแบบการจัดการความรู้ของสถานศึกษา. หลักสูตรคุณวุฒิบัณฑิต. (สาขาการบริหารการศึกษา). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรพิมล ธรรมชาติกรมย์โชค. (2550). การพัฒนารูปแบบจัดการความรู้พนักงานภาครัฐ. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. (สาขาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา). คณะครุศาสตร์ : กรุงเทพมหานคร. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Best, John W. (1978). Research in Education. 3rd ed. New Delhi : Prentice Hall of India Inc.
- Marquardt, Michal J. (2002). Building the Learning Organization. 2nd ed. New York : McGraw-Hill.